

İran rejimi alarm veriyor!

Dünya

24 Şubat 2018 11:41:00

İRAM Başkan Yardımcısı Dr. Uygur, "Bir süredir farklı halk kesimleri artan biçimde sokakta haklarını aramaya başladı. Tarikatların da sokağa inmesi İran rejimi açısından alarm verici bir durumdur." dedi.

İran Araştırmalar Merkezi (İRAM) Başkan Yardımcısı Dr. Hakkı Uygur, İran yönetiminin, Sufi inancına bağlı Gunabadi dervişlerinin sokağa inmesini ulusal güvenlik sorunu olarak gördüğünü belirterek, "Bir süredir farklı halk kesimleri artan biçimde sokakta haklarını aramaya başladı. Tarikatların da sokağa inmesi İran rejimi açısından alarm verici bir durumdur." dedi.

Uygur, başkent Tahran'da geçen hafta Gunabadi tarikatının binlerce müridinin sokaklara dökülmesiyle başlayan gerilimi değerlendirdi.

"Tarikatların sokağa inmesi İran rejimi açısından alarm verici bir durumdur"

Gunabadi tarikatının 90 yaşındaki lideri Nurali Tabande'nin evinin polis tarafından basılmaması için dervişlerce korunmaya alınmasıyla başlayan gerilimin devam edeceğini aktaran Uygur, 5 güvenlik görevlisinin öldüğü, 300 dervişin tutuklandığı olayların İran rejimi tarafından ulusal güvenlik tehdidi olarak algılandığını belirterek, "Bir süredir farklı halk kesimleri artan

Uygunun İran rejimi tarafından ulusal güvenlik tehdidi olarak algılandığını belirtirken, "Bir süreli idari mahkeme kararıyla sokakta haklarını aramaya başladı. Tarikatların da sokağa inmesi İran rejimi açısından alarm verici bir durumdur. Bu İran rejimi açısından alarm verici bir durumdur." şeklinde konuştu.

"Bütün dini cemaatleri sapkın inanç olarak kabul ediyor"

Hakkı Uygur, İran'ın 1979'da gerçekleşen devrim sonrası bir İslam Cumhuriyeti olduğunu anımsatarak, "Teokratik devlet yapısı Şia'nın Velayeti Fakih yorumuna dayanıyor. Dolayısıyla rejim ister Sünni, ister İslam dışı gruplar, isterse Velayeti Fakih teorisini kabul etmeyen Şii gruplar olsun bütün dini cemaatleri sapkın inanç olarak kabul ediyor." ifadelerini kullandı.

İran'da devlet sisteminin siyasi olduğu kadar dini açıdan da bir meşruiyet iddiasında olduğuna vurgu yapan Uygur, şunları söyledi:

"Anayasada Velayeti Fakhiye'den de yetkiler var. Geleneksel medreselerden gelen tarzıyla bile olsa Velayeti Fakhiye'ye yapılan eleştiriler kabul edilmiyor. Bu noktada sizin dine dair yapacağınız her bir söylem, her bir anlatı, her bir rivayet eğer resmi din anlayışıyla uyumlu değilse sorun yaşayacaktır. Gunabadi tarikatının yaşadığı sorun da budur. Normalde bunlar Şii'dir. Bunlar apolitiktir. Siyasetle ilgilenmezler. Ama buna rağmen dine dair bir söylemleri var. Daha ılımlı, daha siyasetten uzak, daha Bat'yla iyi ilişkileri savunan bir anlatı. Yönetimin bunu kabul etmesi mümkün değil.

Daha önce de bu dervişler gündeme gelmişti ama ilk defa şiddet yaşandı. Bu önemli. Bu yeni bir aşama. Çünkü dervişler daha önce barışçıl gösterileri tercih ederken neden bu sefer böyle oldu? Ve bunun İran'daki son aylarda yaşanan toplumsal gösterilerle bir ilgisi var mı? Bu soruların cevabı aranması lazım."

"FETÖ'ye benzetilemez"

Dr. Hakkı Uygur, İran'da son zamanlarda çok farklı sosyal grupların ve sıradan vatandaşların yönetimden duyduğu rahatsızlıkları gündən güne artan biçimde sokakta dile getirdiklerini ve hak aramaya başladıklarını hatırlattı.

Sokak olaylarının yönetim açısından alarm verici bir durum olduğuna dikkati çeken Uygur, "Gunabadi tarikatı bizdeki FETÖ yapılanmasına çok benzetilemez. Çünkü FETÖ, tamamen devletin içine sızmış dini görünümüne siyasi bir teşkilattir. Gunabadi'lerin böyle bir durumu söz konusu değil. Devlele çok iç içe değiller. Yalnızca ekonomik alanda faaliyetleri olduğu söyleniyor. Dolayısıyla çok benzetmek doğru olmayacaktır kanaatindeyim." ifadelerini kullandı.

Tarikatın lideri Nurali Tabande'nin Fransa'da eğitim aldıktan sonra devrimin başında siyasetle ilgilendiğini, daha sonra da bu işleri bıraktığını anlatan Uygur, şu bilgileri paylaştı:

"Yardımcıları kimlerdir, yurt dışı bağlantıları nelerdir, onları çok net bilemiyoruz. Ama dediğim gibi şu ana kadar en azından yayınlara vesaire bakıldığı zaman daha böyle ılımlı, daha maneviyatçı ritüelleri ön plana çıkaran bir hareket havasında. Hatta gösterilerde 'Zülfikardan başka kılıç, Ali'den başka er yoktur' diye Şii ritüelleriyle, Şii sloganlarıyla ön plana çıkıyorlar. İran'da gündən güne daha fazla kesime hitap ediyor. Çünkü resmi din söylemini çok fazla çatışmacı, çok katı, çok uzlaşmaz buluyor. Özellikle şehirli kesimler, genç kesimler, okumuş yazmış kesimler... Halk belki din karşıtlığına çok fazla prim vermez ama değer yargılarıyla daha uyumlu bu tür bir din yorumunu daha fazla kabul ettiklerine dair göstergeler var."

"Devrimin heyecanı düştü"

İran uzmanı Arif Keskin de İran yönetimindeki Şii İslamcı kadronun tarikatları dinsel sapma olarak gördüğünü belirterek, tarikatların devrimden sonra hep baskı altında tutulduğunu, zaman zaman dervişlerin "hanegah" olarak adlandırdıkları yerlerine baskınlar düzenlendiğini anlattı.

Ülkede 1990'lardan sonra devrimin heyecanının düştüğüne değinen Keskin, "Rejimin o kaba, saldırgan yönetimi toplumu arayışlara itti. İnsanlar hayatla, evrenle, kendileriyle ilişkide yeni bir anlam arayışına girdiler. Bu süreç sufiliği yani irfan arayışını da tetikledi." dedi.

Keskin, İran'da sufiliğin kökeninin çok eski tarihlere dayandığını ifade ederek, şöyle konuştu:

"İran'daki 1990'lardan sonra yaşanan tasavvufi eğilim 'yeni maneviyat arayışı' olarak adlandırılıyor. Devletin gösterdiği kaba mezhepten daha farklı bir arayış. Barışsever, kardeşliği, dostluğu öğütleyen, bir dervişlik, bir irfani düşünce tarzı. Mevcut dini lideri otorite kabul etmiyorlar. Bu şekilde siyasal iktidarın karşısında gözüküyorlar. Diğer taraftan da son olaylarda da gördüğümüz gibi örgütlenme ve hareket kabiliyetleri çok yüksek. Bu açıdan da rejim için bir güvenlik tehdidi olarak görülüyorlar. Bu saydığım sebepler nedeniyle dervişçiliği bitirmeye çalışıyorlar. Bunlar sonuç itibarıyla, İran'ın resmi ideolojisinin dışında duruyorlar."

"Devlet dervisciliği bitirme çalışıyor"

Dervişlerin kendi liderlerinden söz dinledikleri için İran'daki dini lideri dinlemediklerini aktaran Keskin, "İstedikleri zaman halkı örgütleyebiliyorlar ve gerektiğinde de sokağa dökülebiliyorlar. Bu açıdan da bir güvenlik tehdidi olarak görülüyorlar. Bu sebeple devlet dervişçiliği bitirmeye çalışıyor. İran istiyor ki insanlar camiye gitsin, mollaı dinlesin. Ama bunlar camiye gitmiyorlar. Dervişlerin evlerine gidiyorlar. Güvenlik tehdidi olarak görünmelerinin en önemli nedeni de her gün daha fazla toplum tarafından rağbet görmeleri. İran'da 1 milyonun üzerinde derviş olduğu tahmin ediliyor. Bu İran'ın genelinde yayılmış durumda. Bu son olaylar Tahran'da yaşandı. Ancak başka yerlere de sığrama ihtimali var." şeklinde konuştu.

Yorum Yazın

Yorumunuz

Yorum yazma kurallarını okudum ve kabul ediyorum.

Adınız

YORUM GÖNDER

Yorumlar

ABONE OL

Rusya'dan Türkiye'deki olası görüşmeye destek

Siren seslerinin sebebi belli oldu

Başkan Erdoğan, Zelenskiy ile görüştü

Selçuk Bayraktar'dan Merdan Yanardağ'a okkalı cevap

Artık uçakta test istenmeyecek

MİLAT

Künye
İletişim

Yazarlar
Gündem
İslam
Politika
Dünya
Video

Ekonomi
Medya
Spor
Röportaj
Sağlık
Hayat

Eğitim
Teknoloji
Kültür-Sanat
Otomobil
Yurt Haberleri
Son Haberler
